

DÉLMAGYARORSZÁG

Csütörtök, 1939. V. 25.

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 116. szám

A szegedi gyümölcs

A város hatósága eléggé nem dicsérhető igyekvéssel kezd foglalkozni a gyümölcserőntés problémájával. A *jobb későn, mint soha* elve alapján nem lehet kifogást emelni, hogy az első megbeszélésekre csak most hívta össze az érdekelteket, mert abban igaz van a város hatóságának, ha azt akarja, hogy 1940-ben valami megvalósuljon abból, ami gondolatként, tervként most merül föl a megbeszélések során, akkor már valóban elérkezettnek kell tekinteni az időt a kérdés behatódó tárgyalására.

A város nagyszerű lendülettel tért át a gyümölcskultúra propagálására; munkában és buzgóságban fáradhatatlan polgárok apostolkodtak, hogy minél több gyümölcsfa érlelje — a szó első és átvitt értelmében — gyümölcsét a szegedi gazdáknak. A szegedi gazdatársadalom meg is értette a gyümölcsstermelésre való áttérés nagy közgazdasági és egyéni előnyeit s csak a szegedi nép szorgalmát, értelmét, hozzáértését és vállalkozási kedvét dicséri az az eredmény, ami a kezdeményezők munkáját és fáradhatatlanságát jutalmazza meg.

Ha a gyümölcsstermelés végcél volna, akkor a város eleget is tett kötelezettségének. A gyümölcsstermelésnek azonban nem az a célja, hogy a szegedi és szegedi klíma legelsőrendű alkalmasságát bebizonyítsa, hanem az, hogy *emelje a gazdatársadalom életszínvonalát*, képesé tegye őket az élet terhei viselésén túl még *fogasztásra* is s elsősorban arra, hogy meg tudja adni a császárnak azt, ami a császáré. A gyümölcsöt tehát értékesíteni kell s az a helyzet, hogy mióta a város gyümölcsfa-szétosztási propagandáját befejezte s mialatt a szétosztott csemeték tízezerszámra termőre jutottak azóta és azalatt a *világpolitika változások* nem voltak tekintettel a szegedi gyümölcsexport érdekeire. Aki a gyümölcsöt termeli, gazdasági értelemben csak a munka *első felét* végzi el, mert a gyümölcsöt *el is kell adni*, méltó áron kell eladni s azt az értéket, ami a föld, a nap és az emberi munka szent szövetsége teremt meg, át kell adni a gazdasági életnek is.

Hogy ennek mi a módja, azt tudjuk mindnyájan s a gyümölcsstermelő mégis teljes magárahagyatottságban kénytelen megküzdeni azokkal a mostoha körülményekkel, melyek — *nem az ő munkáját jutalmazták s nem az ő munkája értékét emelik*. A kormány valóban indokolt áldozatkészséggel most gyümölcs-csomagolókat állít föl s mint olvassuk, *Kecskemétre* őt, *Szegedre* egy ilyen berendezést tervez. Nem akarunk a kételkedők hangján megszólalni, de nehéz elhallgatni, hogy ha *választások előtt* a kormány *egy* csomagolóhelyet ígér a városnak, amikor *Kecskemét* ötnök ígéretét kapta meg, akkor a *választások utáni* időben sem túlzott igényekkel tekinthetünk a város jogos kívánságának honorálása elé. Régi panasza termelőnek, kereskedőnek egyaránt, hogy *Szegeden* *nincs megfelelő hely* a csomagolás számára s nincs arra mód, hogy a *legkisebb költség*gel alkalmassá tegyék az export számá-

ra valóban alkalmas gyümölcsöt. Esernyők alatt nem lehet exportcsomagolást végezni s ha nincs megfelelő hely és megfelelő berendezés, nem fordíthatják a csomagolásra azt a gondot, amit az export megszervezése és emelése megkíván. A város elég mostoha elbánásban részesült akkor is, amikor aránytalan áldozatai ellenére áldozatai nagyságát el nem érő borpincéhez jutott s most a gyümölcserőntés terén sem teljesül az az igénye, amit a szegedi termés minősége és kvantitása joggal támaszt. Tisztában van azzal mindenki, hogy mindent nem várhatunk a földművelésügyi kormánytól, de elsősorban is kívánhatunk *egyenlő elbánást* s igazságos méltánylást annak a munkának, amit a szegedi gazdák végeztek és végeznek a gyümölcskultúra terjesztésében és emelésében. A város maga ebben az irányban alig tett még valamit s ha most a földművelésügyi kormány ösztönző példával *nem jár elől*, attól kell tartanunk, hogy megbeszélések és anketók *maguktól* ezt a kérdést nem fogják közelébbvinni a megoldáshoz.

A rendelkezésre álló idő pedig még *kevesebb*, mint a rendelkezésre álló *penz*. *Piacot kell keresni a szegedi gyümölcs számára* s minél kegyelmesebb az Isten segítségével és minél bőségebb jutalma, *annál*

nagyobb kötelesség vár ezen a téren államra, városra egyaránt. A *kereskedelem szabadsága* ezen a téren az értékesítés könnyebbé és biztosabbá tételét jelenti s bármilyen hálával fogadjuk is azt az ígéretet, hogy az exportra alkalmatlan s emberi táplálkozásra meg nem felelő gyümölcsöt föl fogja vásárolni a *Hangya* s annak kifőzéséről, vagy konzervgyártás céljára való földolgozásáról gondoskodni fog, vigyáznunk kell, nehogy az értékesíthetetlen nemess gyümölcs az értékesíthetetlen harmadrendű termények sorsában osztozkodjon.

És végül bármennyire el is ismerjük, hogy Szatymaznak jogos igénye van a nekiszánt csomagolóra, szüksége van arra a városnak is, de az *alsótanyai gazdáknak* is. Ha a város elkerülésével exportálják is majd a szegedi gyümölcs egy részét, a többi gazda és a többi gyümölcs rússon hozzá ahhoz, amit Szatymaznak már megígért a miniszteri gondoskodás. A szegedi gyümölcs époly komoly, szakszerűen fölépített értékesítési szervezet igényével, mint amilyent a paprika számára teremtettek meg, mégha sokkal nehezebb is a megoldandó feladat. De minél nehezebb ez a feladat, annál is inkább rá vagyunk szorítva a kormányhatóság támogatására, megértésére és segítségére.

Az angol-francia-orosz egyezmény megkötése előtt

A londoni minisztertanács elhatározta a kölcsönös garanciaszerződés megszövegezését — Chamberlain nyilatkozata az alsóház viharos ülésén

London, május 24. Az angol alsóház szerdai ülésén Chamberlain nyilatkozatot tett az angol-orosz tárgyalások eredményéről. Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére napirenden kívül az angol-orosz viszonylatról kért fölvilágosításokat Chamberlain miniszterelnöktől.

Chamberlain a következő kijelentést tette: Midón Halifax lord külügyminiszter Genfben utazott, megbeszéléseket folytatott Párisban a francia miniszterekkel és Genfben a londoni szövjet nagykövettel. E megbeszélések eredményeként *sikerült az összes álláspontokat tisztázni* és meg van minden okom remélni, hogy ama javaslatok következtében, amelyeket most az angol kormány a főkérdésekben tehet, *nem sokára teljes megegyezés jön létre*.

Attlee őrnagy: Tehet-e a miniszterelnök még *határozottabb nyilatkozatot*, mielőtt a Ház pénteken a pünkösdi ünnepekre abbahagyva ülésait.

Chamberlain: Igen, ha lehetséges lesz. Még bizonyos pontokat tisztázni kell. En azt hiszem ebben a stádiumban kell hagyni az ügyet, addig, míg vissza nem térünk a pünkösdi ünnepekről. Remélem, hogy akkor kimerítőbb beszámolót terjeszthetek elő az egyezményről, amely *addig remélhetőleg létrejön*.

Az interpellációk

során Fletcher képviselő a következő kérdést tette fel:

— Mi történik a cseh-morvaországi angol érdekek képviselőjével, miután a prágai angol követségtől *megvonták a diplomáciai jogállást*?

Chamberlain: Miután az angol ügyvivő május 25-én *elhagyja Prágát*, az angol érdekek védelmét egyelőre az angol alkonzulátus védelmére bizzuk.

Sir Archibald Sinclair: Határozottan ígérheti-e a miniszterelnök, hogy nem tesz semmit, ami bárminő mértékben Cseh-Morvaország bekebelezésének az *elismerése* volna.

Chamberlain: Igérem, *nem sokára nyilatkozhatom*, ennél többet egyelőre nem mondhatok.

Sandys képviselő: Ígérheti-e a miniszterelnök, hogy nem adja meg a *bekebelezés végleges elismerését* a Ház előzetes meghallgatása nélkül.

Chamberlain: Ezt *nem ígérhetem*.

A miniszterelnöknek erre a kijelentésére

hatalmas vihar tört ki.

Közbe kiabálják: *Ujabb München!*

Attlee őrnagy: Egyáltalában nincs megelégedve a miniszterelnök válaszával, az ügyet pénteken az elnapolási vita során *ismét felveti*.

Hendersön Artúr kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy a német és olasz külügyminiszter által május 22-én aláírt egyezmény